

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET
PB 8112 DEP
0032 OSLO

Saksnr: 19/2108-2

Arkivkode:

Deres ref:

Dato: 13.11.2019

HØRINGSUTTALELSE FRA ØYER KOMMUNE – INNFØRING AV KRAV OM LANDMÅLERBREV MV. FORSLAG TIL ENDRINGER I MATRIKKELFORSKRIFTEN

Det vises til høringsbrev fra KMD vedrørende forslag til endringer i matrikkelforskriften av 01.08.19 og til høringsnotat av samme dato. Øyer kommune har følgende merknader til høringsforslaget.

AUTORISASJONSORDNING:

Til punkt 2.6.2 Krav om utdanning:

- Krav til utdanning støttes.
- Det må legges til rette for etterutdanningstilbud som kan gjennomføres for de som allerede er i fast stilling. Foreslått krav til minimum 30 studiepoeng juridiske emner og 30 studiepoeng matrikkelfag har ikke vært tilgjengelig i tidligere utdanning. Flere ingeniører som i dag arbeider i mer GIS og landmåler tekniske yrker bør få mulighet for etterutdanning. Uten etterutdanningsmuligheter vil foreslåtte krav medføre en stor mangel på landmålere som kan ansettes i kommunene.

Til punkt 2.6.3 Krav om praksis:

- Foreslått krav om 2 års praksis. Det vil være svært stort sprik mellom kommuner på hvor mange forretninger man kan delta på i løpet av et år, og dermed virker det å sette antall år med praksis som feil grunnlag. Vi foreslår at krav om å ha utført ett gitt antall oppmålingsforretninger av ulike sakstyper er nok. For de kommuner som mangler godkjent landmåler, eller skal tilsette nye, må det til en løsning som ikke medfører at gjennomføring av forretning blir vanskelig og fordyrende. Relevant erfaring i denne sammenheng vil i all hovedsak kun oppnås i kommunene, eller firmaer som utfører tjenester for kommunene, og en 2 års praksis vil medføre at det må påberegnes to landmålere pr oppmålingsforretning i 2 år ved f.eks nyansettelser. Dersom kommunen i tillegg må leie inn godkjent landmåler fra andre kommuner, eller firmaer, vil gjennomføring av forretninger bli vesentlig dyrere.
- Det vises til at praksis i relevant stilling kan erstatte studiepoeng. I forslaget er det foreslått 30 studiepoeng pr. år i praksis. Dette virker lavt. Dersom man har jobbet 100% i relevant stilling foreslår vi at dette skal telle på lik linje med utdanning fra skole, altså 60 studiepoeng. Det virker merkelig at utdanning skal telle mer enn faktisk utførelse av stillingen.

Til punkt 2.6.5 Krav om autorisasjonsprøve:

- Krav om autorisasjonsprøve bør ikke gjelde alle. Dersom utdanningskrav bachelor (180 studiepoeng) og praksis er godkjent, bør dette være nok til å godkjenne landmåler. I sammenlikning med andre yrker virker det urimelig at du ved fullført utdanning, først må ha to praksisår før du deretter må ha en ny autorisasjonsprøve (eksamen), for å kunne utføre oppmålingsforretninger i en kommune.

Til punkt 2.7 Krav om etterutdanning:

- Etterutdanning/kurs bør kunne erstatte autorisasjonsprøve. Disse bør holdes av Kartverket og kan være pliktige å gjennomføre. Det vil igjen være viktig å vurdere om dette skal dekkes økonomisk av kommunen og selvkost. Det vil kunne bli svært dyrt å få gjort oppmålingsforretninger i fremtiden dersom alt skal dekkes av selvkostprinsippet.

Til punkt 2.9 Tilbaketrekking av landmålerbevis:

- Bl.a. gjentatte brudd på god landmålerskikk, undersøkelsesplikt m.m kan gi grunnlag for tilbaketrekking av landmålerbeviset. Det er uklart hvordan Kartverket kan få muligheten til å avdekke slike forhold på en god måte, uten fysisk å være til stede under forretningene.
- Det er også mulighet for å trekke tilbake landmålerbeviset, dersom den ansvarlige landmåleren har overlatt oppmålingsoppgaver til en som ikke er kompetent og/eller egnet. Det bør spesifiseres hvordan kommuner uten godkjent landmåler, eller med en godkjent landmåler kan rekruttere eller la nyutdannede oppnå krav til praksis dersom det skal være fare for å overlate oppmålingsoppgaver til en som ikke er kompetent før praksisen er oppnådd.

Til punkt 2.10. Overgangsordning

- Kort tid for kommunene å få på plass godkjente landmålere. Det er foreslått at kommunen kan utpeke landmåler uten gyldig landmålerbevis frem til 1.des. 2022, mens forskriftens krav til landmålerbevis antas være vedtatt 1.1.2021. I løpet av 2 år skal det igangsettes ordninger / løsninger for autorisasjonsprøver og godkjenning av landmålere, deretter skal kommunene få godkjent alle sine landmålere. Det er uklart hvilke eldre ingeniørutdanninger og hva slags type praksis som vil bli godkjent i overgangsordningen. Dette kan medføre at enkelte trenger mer utdanning eller praksis. Overgangsordningen bør absolutt forlenges, slik at dagens landmålere og deres arbeidsgivere får tid og økonomi til å oppnå kravene som er satt.
- Som nevnt tidligere er det ikke relevant utdanningstilbud fra høyskolene i dag i samsvar med spesifikasjonene i høringsnotat punkt 2.6.2. Tilbudet må på plass med en mulighet for å få det gjennomført innen overgangsordningen er over.
- En overgangsordning for landmålere ansatt andre steder enn i/for kommunene bør vurderes. Etter 1.des 2022 vil ikke disse landmålerne ha relevant praksis, og det kan oppstå en konkurranse mellom kommunene for å beholde kvalifiserte landmålere. Forskriftens krav til landmålerbevis med dens korte overgangsordning, kan medføre at kommunen etter 1.des 2022 kun har mulighet til å ansette et lite utvalg av landets landmålere.

OPPSUMMERING, KRAV OM AUTORISASJONSORDNING:

Innføring av kvalifikasjonskrav for landmålere som skal bestyre oppmålingsforretninger støttes, da dette synliggjør hvilke krav som lenge har vært en nødvendighet. Samtidig er landmåler et allsidig begrep som i tillegg til oppgaver knyttet til matrikkelloven også omfatter oppgaver innen utstikking av bygninger og anlegg, topografisk kartlegging og ingeniør geodesi. Landmålere i yrker med andre oppgaver enn de som direkte er knyttet til matrikkelloven, vil vanskelig kunne oppfylle krav til utdanning/praksis for landmålerbevis. Med den korte overgangsordningen er det en fare både med tanke på valgt utdanningsretning og gjennomført praksis, at det etter 01.01.2023 vil være en stor mangel på landmålere som kan oppnå landmålerbevis uten ekstra store kostnader.

Tilgjengeligheten vil gjøre det spesielt vanskelig for kommunene ved nyansettelser, og kostnadene i forbindelse med autorisasjonsordningen vil være vanskelig å klare uten å heve gebyrene betraktelig. Etterutdanning, dobbelt bemanning ved forretninger og autorisasjonsprøver er alle kostnader som i lang tid er helt nødvendig inntil det er nok kvalifiserte landmålere i markedet, og det vil være kommunene i Norge som gjennom sine økte gebyrer må dekke inn hele kvalitetshevingen av matrikkelen som det legges opp til.

ANDRE FORLAG TIL ENDRINGER I MATRIKKELFORSKRIFTEN

Til punkt 3.2 Geografiske opplysninger om stedbundne rettigheter.

Departementet foreslår i denne omgang å avgrense ordningen til rettigheter som er tinglyst. I tillegg at ordningen skal være frivilling. Kvaliteten i matrikkelen er pr. i dag ikke fullstendig. Det er store områder som ikke er knyttet til eiere 0/0 og 0/1 arealer, og det er flere matrikkelenheter som ikke er stedfestet. Det virker urimelig å legge flere opplysninger om matrikkelenheten i matrikkelen, før en har oppnådd en høyere fullstendighet. I tillegg vil den frivillige ordningen departementet foreslår, skape mer ufullstendighet.

Skal de stedbundne rettighetene føres i matrikkelen bør det gjelde alle tinglyste rettigheter slik at en kan oppnå en fullstendighet fra start. I tillegg bør Kartverket, som gjennom tinglysing av dem mottar kartgrunnlag og avtalen om rettigheten, være rette instans for å matrikkelføre disse uten å involvere kommunen. Med det vil en oppnå et bedre samsvar mellom matrikkelen og grunnboka for stedbundne rettigheter.

Til punkt 3.4 Føring av opplysninger om grenser.

Departementet foreslår å videreføre adgangen til å benytte kontorforretning for ulike sakstyper. For festeforhold som er rene jordleier, arealer som ikke skal bebygges, og hvor festerettene svært sjelden tinglyses, bør gis en mulighet for å kunne benytte kontorforretning. For slike arealer som oppstår ved utvisning fra fjellstyrene, og som er en rett til landbrukseiendommer i drift, er det u hensiktsmessig å gjennomføre full oppmålingsforretning med merking og måling. Grensene rundt slike arealer er det ofte fjellstyret og allmenningene som alene bestemmer hvor skal gå. I tillegg vil ikke disse arealene vare evig, men «falle i det fri» igjen, hvor en fjerning av eventuelle grensemerker er nødvendig. Med dagens kvalitet på kart, og tilgjengelige ortofoto, vil fjellstyrene og Statskog som forvalter allmenningene, fint kunne oppnå en god nok kvalitet på festegrunden (jordleia) til å kunne rekvirer oppmålingsforretningen som kontorforretning. Det er likevel nødvendig med matrikulering av slike arealer slik at de kan stedfestes for å beregne evt. tilskudd m.m.

Ber om at det blir vurdert å åpne opp for å benytte kontorforretning for slike festeforhold, og dermed spesifisere en forskjell på festegrunner som er rene jordleier iht fjelloven, og festegrunner som blir ivaretatt gjennom tomtefesteloven.

Til punkt 3.6 Førning av opplysninger om eier av offentlig veigrunn m.m.

Departementet forslår at opplysninger om registrert fester og kontaktperson for matrikkelenhet føres av Kartverket. Spesielt i allmenningene er det flere festeforhold som ikke er eller skal tinglyses. Dette kan være dyrkningsparseller, utviste tilleggsparseller, utviste setrer m.m, hvor det iht fjell lova er landbrukseiendommene som er aktuelle festere. Det er ikke klargjort i forskriften hvordan Kartverket skal ha muligheten til å føre disse knytningene til gardene, eller holde matrikkelen ajour mht festeforholdene som kommunen sitt fjellstyre utviser og kommunens landbruksmyndighet for enkelte festeforhold godkjenner.

Med hilsen

Anja L. Nygård
Fagleder

Øystein Jorde
Tjenesteleder

Dokumentet er elektronisk godkjent etter våre rutiner og sendes uten signatur.